

No: 1273 – Mahreç İşareti

ELAZIĞ VIŞNESİ

Tescil Ettiren

ELAZIĞ İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 09.03.2020 tarihinden itibaren korunmak üzere 08.12.2022 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 1273
Tescil Tarihi	: 08.12.2022
Başvuru No	: C2020/072
Başvuru Tarihi	: 09.03.2020
Coğrafi İşaretin Adı	: Elazığ Vişnesi
Ürün / Ürün Grubu	: Vişne / İşlenmiş ve işlenmemiş meyve ve sebzeler ile mantarlar
Coğrafi İşaretin Türü	: Mahreç işareti
Tescil Ettiren	: Elazığ İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Tescil Ettirenin Adresi	: Sürsürü Mah. Şht. Polis M. Lami Karaağaç Sok. No:7 Merkez ELAZIĞ
Coğrafi Sınırı	: Elazığ ili
Kullanım Biçimi	: Elazığ Vişnesi ibaresi ve mahreç işareti amblemi, ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığında, Elazığ Vişnesi ibaresi ve mahreç işareti amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Elazığ Vişnesi, coğrafi sınırdaki yetişen ve Latince tür adı *Prunus cerasus L.* olan vişnedir. Elazığ Vişnesi yuvarlak, pülpü etli ve olgunlaştıktan sonra rengi bordodur. Ortalama meyve ağırlığı saplı 4,50 - 6 g, sapsız 4,48-5,58 g'dır. Orta yumuşaklıkta, çok sulu, mayhoş ve liflidir.

Elazığ, denizden 1067 m yükseklikte bulunması, dağlarla çevrili bir bölgede yer alması ve dağların arasından, dar ve uzun vadiler oluşturarak akan ve daha sonra Fırat nehriyle birleşen dere ve çayların yarattığı mikro klima ve ildeki barajların etkisiyle iklimin yumuşaması ekolojik istekleri bakımından Elazığ Vişnesinin coğrafi sınıra adapte olmasını sağlamıştır.

Elazığ Vişnesi, köklü çelik ve kendi tohumundan yetiştirilir. Ayrıca yöre iklimi, konumu ve çevresel faktörler nedeniyle Elazığ Vişnesinin çiçeklenme üzerine olumlu etkisiyle döllemeyi sağlar ve mantari hastalıklara engel olur.

Elazığ Vişnesinin hasadı, iklim koşullarına bağlı olarak haziran ayı sonu – temmuz ayında bir defada yapılır. Elazığ Vişnesi; sofralık olarak tüketildiği gibi, dondurma, meyveli yoğurt, meyve suyu ve reçel üretiminde de kullanılır.

Elazığ Vişnesinin geçmişi eskiye dayanır. Coğrafi sınırın ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. Bu sebeplerle coğrafi sınır ile ün bağı bulunur.

Üretim Metodu:

Elazığ Vişnesinin üretiminde, *Prunus cerasus L.* türü vişneler kullanılmakta olup üretim aşamalarına aşağıda yer verilmektedir.

Bahçe Tesisi, Dikim, Toprak İşleme ve Gübreleme

Elazığ Vişnesi bahçelerinde özellikle ilk kuruluş devresinde dekara 2-3 ton yanmış çiftlik gübresi verilir ve bu uygulama, ağaçların gelişimi bakımından önemli olduğundan, 3 yılda bir tekrarlanır. Dikimi izleyen ilk yıllarda, yani ağaçların teşekkülü sırasında çok kuvvetli gübre verilmesi, ağacın kuvvetli vejetatif gelişme göstererek meyve teşekkülünü geciktirmesine neden olacağı için sakıncalıdır. Ancak verime yatmış ağaçlara; yukarıda belirtilen çiftlik gübresi uygulamasına ilaveten, toprak ve yaprak analizi sonuçlarının gerektirdiği ölçüde, her yıl inorganik gübre verilir. Sonbahar döneminde pulluk ile derin toprak işleme yapılarak, kış yağışlarının yüzeyden akışı önlenerek toprakta suyun depo edilmesi sağlanır. Toprak analizi sonucu eksik görülen eksiklikler gübre ile toprağa karıştırılır.

İlkbahar döneminde toprak işleme; bahçe ilk tesis zamanı pullukla taban tabakası düzenlemesi ve toprak işleme yapılarak toprak vişne yetiştiriciliği için hazır hale getirilir. Meyve bahçesinde hasattan sonra tarlada pulluğa ihtiyaç kalmadan, pulluk alt tabakasını kıran ve pulluk işleminin yapılamadığı kurak yaz aylarında az kesekli toprak işleme, yabancı ot kontrolü ve toprak havalandırılması için çizeller den faydalanılır ayrıca kültüvator ve tırmık ile toprağın havalanması, yabancı otlarla mücadele ve gecikmiş gübre uygulamaları için yapılır.

Elazığ Vişne ağacı; bir anaca ihtiyaç duymadan kendi tohumundan ve köklü çelik ile yetiştirilir. Dikim aralığı genel olarak 4 x 4 veya 3 x 4 m'dir.

Budama

Vişne ağaçları, yıllık gelişimini tamamladıktan sonra kökleriyle besin maddesi alımını durdurduğu uyku dönemindeyken, sonbahar aylarında o yılki performansına göre kış budaması yapılır. Ağaçlar, genellikle modifiye lider (değişik doruk dallı sistem) şeklinde taçlandırılır ve ömrü boyunca hafif budama ister.

Sulama

En fazla su ihtiyacı çiçeklenme başlangıcı ve öncesi olan Nisan ayı ile sürgün gelişimini ve meyve tutma dönemi olan Mayıs ve Haziran aylarında genelde salma sulama ve damla sulama ile yapılır.

Zararlılarına Karşı İlaçlı Mücadele

Zirai mücadele, budamadan sonra gözler uyanmadan önce yapılır. Mücadele ilk ilaçlama çiçekler tek tük açtığı zaman başlar. İkinci ilaçlama ise çiçeklerin tümü açtığında yapılır. Genellikle monilya zararlısına karşı etken maddesi, formülasyonu ve kullanma oranı olan zirai ilaçlardan biri kullanılır. Kimyasal mücadeleye gerek görülürse, meyvelere ben düştüğü dönem ilaçlamaya başlanır.

Hasat

Elazığ Vişnesinin hasadı, Haziran ayı sonlarında ve Temmuz ayında bir defada yapılır. Hasat, genellikle el ile yapılır ve vişneler, sapsız ile birlikte toplanırlar. Toplama sırasında meyve dallarının kırılmamasına özen gösterilir. Ağaç başına verim 25 kg kadardır.

Ambalaj ve Depolama

Hasat edilen Elazığ Vişnesi, ezilmemesi için genellikle 2-5 kg'lık karton kutularda muhafaza edilerek piyasa satışı yapılır. Soğuk hava deposuna gidecek olan ise 2-5 kg'lık temiz tahta ve plastik kasalarda -1 °C'de %85-90 nemde 2 ila 3 hafta muhafaza edilir.

Coğrafi Sınır İçerisinde Gerçekleşmesi Gereken Üretim, İşleme ve Diğer İşlemler:

Elazığ Vişnesinin geçmişi eskiye dayanır. Coğrafi sınırın ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. Bu sebeplerle Elazığ Vişnesinin tüm üretim aşamaları, belirtilen coğrafi sınırda gerçekleştirilmelidir.

Denetleme:

Denetimler; Elazığ İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün koordinasyonunda; Elazığ İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Elazığ Ticaret ve Sanayi Odasının katılımıyla konuda uzman en az 3 kişiden oluşan denetim mercii tarafından, düzenli olarak yılda en az bir kere, ayrıca şikâyet üzerine veya gerekli görülen hallerde her zaman yapılır.

Denetim mercii; üretimde kullanılan vişne çeşidinin uygunluğunu; özellikle bahçe tesisi, dikim, kültürel işlemler, hasat ve depolama koşulları bakımından üretim metoduna uygunluğu ve Elazığ Vişnesi ibaresi ile mahreç işareti ambleminin kullanımının uygunluğunu denetler.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.